

KOLPING

VII. évfolyam 5. szám • A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA • 1997. május

Anyák napját májusban ünnepeljük. Május hó egyben mennyei édesanyánk, a Boldogságos Szűzanya hónapja is. Korunk, ami minden hagyományos értéket megkérdőjelez, az anyai hivatásról is másképp vélekedik. Az anyaságot egyszerű biológiai funkcióvá szűkíti. Elvlasztja a házasságtól, sőt a női hivatást is próbálja elszakítani az anyaságtól. Szükséges tehát, hogy keresztény hitünk tükrében újra átgondoljuk és a szeretet összefüggésébe helyezzük ezeket az értékeket.

Isteni szeretet. Sokszor halljuk, hogy a kereszténység a szeretet vallása. Ez igaz, hiszen Isten maga a szeretet. „Szeretet az Isten és aki szeretetben él, Istenben él és Isten őbenne” – írja Szent János apostol első levelében. Isten szeretetből teremtette ezt a világot és Jézus Krisztus szeretetből váltotta meg. Urunk Jézus pedig elküldötte nekünk a Szentlelket, aki a szeretet lelke. Az utolsó vacsorán Üdvözítőnk új parancsot adott nekünk: Ez az én parancsom, szeressétek egymást, mint ahogy én szerettelek titeket” (). Tehát nem ajánlja vagy javasolja, hogy személyválogatás nélkül szeressük egymást, hanem kifejezetten megparancsolja, mégpedig isteni tekintélyével. Ám azt is megmondja, hogy miképpen gyakoroljuk a szeretetet. Nem elégedhetünk meg a negatív szeretettel: senkit sem bántunk, senkire rosszat nem mondunk. Jótettekkel és áldozattal kell szeretnünk, az sem elégséges, hogy csak azokat szeretjük, akik minket is szeretnek. Ezt a pogányok is gyakorolják. Nekünk még azokat is szeretnünk kell, akik üldöznek vagy rágalmaznak minket. Szeretetünk nem szűkülhet a szimpátia vagy antipátia területére. Erre megint csak mindenki képes. Azt sem tehetjük meg, hogy pusztán egy szerepben vagy funkcióban szeretjük embertársainkat. Vége a szerepnek, beosztásnak, rangnak, pénznek, s vele együtt vége a szeretetnek is. Az sem elég, hogy csak addig szeretünk valakit, ameddig várhatunk tőle valamit. Ez kalmár szeretet és nem isteni szeretet. Furcsa lenne az is, ha csupán önmagunk eszményiesített lényegét a másira kivetítve, a másikban önmagunkat szeretnénk. Nekünk önmagáért, személyre szólóan kell szeretnünk fele-

barátainkat. Így szeret bennünket az Isten és ezt a szeretetet kéri, parancsolja nekünk és ezt is fogja tőlünk számonkérni halálunk után.

Szülői szeretet. Ebben a világban ritkán tapasztaljuk meg a tiszta, isteni szeretetet. Még a legszebb szerelem mögött is meghúzódhatnak önző számítások. A szerelem lángolása sem tart örökké. Egyedül a szülői szeretetben csillan fel a tiszta szeretet, mert az nem más, mint az isteni szeretetből való részesezés. Aki már találkozott az igazi szülői szeretet önzetlenségével és melegével, annak lehet már némi sejtése arról, hogy mily csodálatos lehet az a szeretet, amivel Isten szeret minket és amilyen szeretettel vár az örök életben. A szülői szeretet személyre szóló. A szülő első sorban nem szerepében, funkciójában, hasznosságában szereti gyermekét, hanem azért, mert van. Ezért igazán csak a szülők és testvérek tudják őszinte szívvel megünnepelni a gyermek születés- vagy népnapját, mert akkor és ott azt ünneplik, hogy a gyermek, a testvér van, létezik, úgy a maga egyedi megismételhetetlenségében. Az apai szeretet melegségét mérsékli egy értelmi megfontolás. A szülő a gyermekét nem önmagának, hanem a társadalomnak, a nemzetnek, egyháznak nevei. Ezért az apai szeretetben ott van általában az igazságosság mozzanata is. Még ha néha fáj is az édesapának, de a gyermek jövője érdekében alkalmasint szigorú mércéket is kell felállítania. A gyermek ezt érzi és az apai szeretet objektivitása biztonságérzetet ad neki, az apai szeretet védő-óvó szeretet. A modern pszichoanalízis freudi ága az apai szerepet igyekszik kiiktatni a család és társadalom életéből. Ez súlyos

neurózisokhoz vezet. Ott, ahol elhalálozás, vagy válás miatt a gyermek nem tapasztalja meg az apai szeretet biztonságát, neurózis alakul ki. Lányoknál un. apakomplexus, fiúknál pedig vagy túlzott gátlásosság, féltékenység, vagy ennek az ellenkezője: arrogancia, nagyképűség, pimaszság, arról nem is beszélve, hogy az apát nélkülöző gyermek egész életében pótapákat keres magának, akár férj, akár hivatali főnök vagy barát formájában. Az apát nem lehet kiiktatni. Isten

teremtési rendjét büntetlenül nem lehet felforgatni.

Anyai szeretet. Az édesanya szeretetében a személyes melegség kerül az előtérbe. Az édesanya is tud tárgyilagos lenni gyermekével szemben, de ezt csak nagy lemondások által képes gyakorolni. Az édesanya szeretete mindig kissé elfogult gyermekével szemben. Az édesanya csak látszólag haragszik gyermekére. Valójában mindig és minden körülmények között szereti gyermekét. Az édesanya számára nincs törvény, eszme, sértetetlen személy, amikor gyermekéről van szó. Minden akadályon keresztül tör és ha kell boldogan áldozza fel az életét gyermekeiért. Ezért az édesanya elvesztése a legnagyobb megpróbáltatás az ember életében, amit csak az isteni szeretet pótolhat. Sem házastárs, sem gyermek, sem jóbarát nem képes úgy tekinteni az emberre, mint a saját édesanyja. Ezért veszélyes dolog minden olyan törekvés, amely a házasság és család szétzilálására irányul, akár az állam és társadalom, úgymond magasabbrendű értékének szolgálatában, akár egyéni szabadság-szabadság álljlesztésében. Ott, ahol szétzülnek a család, ahol szétesik a házasság, olyan szeretet károsodás éri a gyermekeket, amit soha senki semmivel nem tud pótolni. A pótcselekvések csak frusztrálják az embereket. Aki nem tapasztalta meg a hiteles szülői szeretetet, az nehezen lesz fogékony Isten szeretetének befogadására, akit nem szerettek igazi szeretettel, az maga sem tud majd önzetlen áldozatos szeretettel másokat szeretni. Az isteni szeretetet az apai és anyai szeretet együtt jelenítik meg földi életünkben.

Dr. Bolberitz Pál pápai prelátus

Igazságosabb és testvériesebb világot!

A Püspöki Kar Szociális Körlevelének 3. fejezete címe: Állam és politika. A fejezet első része a helyzetképet tárja fel, mégpedig a politikai rendszerváltozás és következményei, továbbá a társadalom elmaradt átalakulása összefüggésében.

A helyzetkép bemutatja, hogy a politikai rendszerváltozás papíron ugyan létrejött, hiszen a Magyar Népköztársaság megszűnt és helyette a parlamentáris demokratikus kormányzás jelent meg, de a gyakorlatban a rendszerváltozás számos ellentmondást hordoz, főleg a társadalom elmaradt átalakulása vonatkozásában. A társadalom csak fokozatosan éri meg arra, hogy kezébe vegye saját sorsának intézését anélkül, hogy ezekkel egyesek visszaélnének, ugyanakkor az állam se eshet abba a hibába, hogy a társadalmat mindenestül magára hagyja.

Továbbiakban közöljük a szempontok és ajánlások e részét, mely a felvetett problémákra irányadó megoldásokat javasol.

3. ÁLLAM ÉS POLITIKA

B) Szempontok és ajánlások

Személyes felelősségünk

70. Egyetlen ország lakossága sem várhatja el, hogy kormányzati, állami-gazgatási szervek és intézmények végezzenek el minden feladatot. A kormányzati-csoportok sehoh a világon nem tökéletes intézmények. A törvényhozás gyakran rövid távú kompromisszumok eredménye, a közigazgatás esetenként rossz irányítás alatt áll: egy-egy intézkedés gyakran nem várt és nem szándékolt következményekkel jár. *Az állampolgároknak maguknak is részt kell venniük a problémák megoldásában*, nemcsak választójoguk gyakorlásával, hanem a társadalmi és az egyházi szervezeteken keresztül, de egyéni kezdeményezéseikkel is. Fellépésük kiegészíthető, esetleg helyesbíthető a központi és a helyi kormányzatok munkáját. A szubszidiaritás elvéből is következően a „civilis szféra” részvétele nélkülözhetetlen a demokratikus intézmények kialakításában és működtetésében.

71. Nem szabad engedni, hogy a társadalomban *terjedő pesszimizmus*, rezignáció és rosszkedv uralkodóvá váljék. Kritikusan rámutatunk ugyan a gondokra, a bajokra, a hibákra, ugyanakkor viszont tisztában vagyunk avval – s erről ma sokan könnyen megfélekednek –, hogy az 1989-1990-tól kialakult politikai és állami intézményrendszer új, igazabb és emberibb világot hozott az azt megelőző évtizedek totalitárius, egyetlen pártot és annak vezetőit szolgáló rendszere helyébe. Nem feledhetjük, hogy évtizedeken át a társadalom nagy részét meg-

fosztották az emberi méltóság olyan – papíron ugyan létező – alapfeltételeitől, mint az emberi jogok, közöttük a vallásszabadság, a demokrácia és a jogállamiság. Az egyház ezért szembeszáll avval a kicsinyes szemlélettel, amely a változásoknak csak a nehézségeit és rossz oldalait látja, vagy megfélekedzik a szabadság csodálatos adományairól, és ezzel a múlt iránti hamis nosztalgiaát szolgálja.

72. *A keresztények kötelessége* a demokratikus társadalmi modell létrehozása és előmozdítása (OA 24). Ennek része a *jogállam* elve, mely a „törvénynek és nem az emberek önkényes akaratának rendel alá minden” (CA 44). „Valódi demokrácia csak jogállamban és az emberi személy helyes értelmezése alapján lehetséges. A demokrácia igényli azon nélkülözhetetlen feltételek megteremtését, amelyek ezt lehetővé teszik, elsősorban a nevelés és oktatás által” (CA 46). Értethető, mégis sajnálatos tény, hogy az állam és a társadalom közötti értellenség és a politikával szembeni bizalmatlanság egyik fő forrása a politika és a demokrácia működésére vonatkozó ismeretek hiánya. A demokrácia, a jogállamiság, az alkotmányosság olyan értékek, melyeket nem lehet egyszerűen ajándékba kapni, hanem el kell sajátítani, és fokozatosan kell gondolkodásmódunk, általános kultúránk részévé tenni. Ezért a megélhetősi nehézségek és a politikai kiábrándultság ellenére buzdítjuk híveinket, és biztatunk minden embert ezeknek az

alapvető értékeknek megismerésére és elsajátítására. Tesszük ezt annál is inkább, mivel „a közjó az egész emberhez tartozik, azaz mind testi, mind lelki szükségleteihez” (PT 57). *„Ma nagy gondot kell fordítani a nép, és főleg az ifjúság állampolgári és politikai nevelésére, hogy az állampolgárok jól betölthessék szerepüket a politikai közösség életében”* (GS 75).

Elvárások a politikától és az államtól

73. Az egyház társadalmi tanítása világosan kijelöli az *állam kívánatos funkcióját* és hatáskörét. A II. Vatikáni Zsinat, mint láttuk, a jogok és a kötelességek kölcsönösségére figyelmeztet. Kiemeli az állam kötelességeit a társadalom szolgálatában, az állampolgárokat viszont óva inti attól, hogy túl nagy befolyást juttassanak a közhatalomnak, de attól is, hogy indokolatlan és túlzott kedvezményeket követeljenek tőle. A társadalomtól (államtól) kapott biztonság és szolgáltatások fejében a társadalomért való felelősségtudattal kell „fizetni”. *Az állampolgárok nehéz feladata*, hogy megteremtsek a kényes egyensúlyt a tekintély és a szabadság, a személyes kezdeményezés és a szolidaritás, a kellő egység és a sokféleség között.

74. A fenti alapelvek tükrében megfogalmazhatók az elvárások a politikával és az állammal szemben.

Noha a *közjó* fogalma kiszorult közéletünk nyelvezetéből és gyakorlatából, az egyház társadalmi tanításának alapján mégis emlékeztetnünk kell arra, hogy *az egyes embernek, a különféle közösségeknek és az államnak egyaránt a társadalom egészére és a mindenki javát magába foglaló közjóra kell törekedniük*. Az állam vezetőinek nem szabad egyes személyeket és csoportokat jogtalan és igazságtalan kedvezményekben részesíteniük, hanem a köz egészének javát kell keresniük. „Semmi módon nem szabad megengedni, hogy az állami hatóság egyeseknek vagy keveseknek az érdekét szolgálja, mert mindenki közjava szolgálatára alapították” (PT 56).

Az állam kötelessége *az erkölcsi normák, az alkotmány és a közjó előmozdítása* (PT 63), az igazságosság, a szeretet és a szabadság alapján, hogy ezáltal az emberi kapcsolatoknak új, emberségesebb rendjét hozhassák létre: „a polgárokét egymás közt; a polgárok és államaik közt; majd az államokét egymás közt:

végül az egyes emberek, családok, közbülső társaságok, egyes államok és az egész emberiség közt" (PT 69).

75. A kormányzatnak segítenie kell a *civil társadalom erősödését*, biztosítania kell szervezeteinek működési feltételeit, hogy ne folytatódjék a társadalom újraállamosítása. Védelméznie kell az alsóbb szintű kezdeményezőket az erősebb és magasabb szintekkel szemben, korlátoznia kell tehát a politikai és a gazdasági hatalmi koncentrációt. „El kell ismeri, tiszteletben kell tartani és tovább kell fejleszteni minden személy, család és csoport jogait és jogaik gyakorlását, nem feledve azokat a kötelezettségeket sem, amelyek minden állampolgárt köteleznek. Mindenki tartozik az államnak azokkal az anyagi és személyes szolgáltatásokkal, amelyeket a közjó megkíván" (GS 75).

76. Egyes politikai és gazdasági filozófiai azt várják az államtól, hogy csak a legsikeresebb egyéneket, szervezeteket, vállalkozásokat támogassa – abban reménykedve –, hogy később azok biztosítják majd az ország jövőjét. Az elmúlt évek tapasztalata nem igazolta ezt az elméletet. A katolikus társadalmi tanítás értelmében pedig meg kell fogalmaznunk azt az elvárást, hogy az állam – lehetőségeihez mérten – *mindenki számára biztosítsa az emberhez méltó életet*. Vagyis nem csupán a gazdaságot, hanem a rászorultakat is támogató politikát kell folytatnia (PT 64).

Az emberek támogatása mindeneke-lőtt cselekvő és kezdeményező képességük és önellátásra való képességük megteremtését követeli. Az állam nem akkor működik jól, ha konfliktusoktól mentesen igazgat passzív polgárokat, „atyáskodva” fölöttük, hanem ha polgárait *felelős, saját ügyeiket intézni képes személyekké* tudja nevelni. Ez kijelöli mind az oktatásügy, mind az államszervezet kívánatos fejlődésének irányát (PT 63., CA 48).

A civil társadalom felelőssége és feladatai

77. Mindemellert az önmagáért felelősséget vállaló és önmagát ellátni és igazgatni képes „civil társadalom” megteremtése elsődlegesen maguknak az *embereknek és közösségeiknek az erkölcsi köteleessége* és gyakorlati feladata. A keresztényeknek pedig Istentől kapott küldetésük tudatában s ennek felelősségével is kell a közjó szolgálatába állniuk, és a szolidáris társadalom megteremtésén fáradozniuk. „Teljes összhangban van az emberi természettel, hogy olyan politikai és jogi struktúrákat találjanak, amelyek egyre jobban és bármilyen néven nevezendő megkülönböztetés kizárásával hathatósan biztosítják minden állampol-

gár szabad és cselekvő részvételét mind a politikai közösség jogi alapjainak megalkotásában, mind a közügyek irányításában, mind pedig a vezetők megválasztásában” (GS 75). A társadalom szabad önszerveződését elősegítő reformok „létrehozták a szolidaritás hatékony formáit, amelyek alkalmasak arra, hogy a személy értékeit nagyobb mértékben tiszteletben tartó gazdasági növekedést elősegítsék” (CA 16).

Az államszervezeteknek viszont saját eszközeivel kell ösztönöznie és támogatnia a *demokratikus és plurális civil társadalom* megszületését, úgy, hogy megfelelő módon támogatást nyújt a közösség javát szolgáló alsó (köztük a vallási és az egyházi) kezdeményezéseknek is, nem kötve azt politikai, világnézeti vagy egyéb feltételekhez. „Az államférfiak ne akadályozzák a családi, társadalmi és kulturális társulásokat, ezeket az egyén és az állam között közvetítő testületeket és intézményeket, és ne tegyék lehetlenné jogos és hatékony tevékenységüket, hanem inkább igyekezzenek azt készségesen és rendezett módon támogatni” (GS 75).

78. Az emberek, a társadalom feladata, hogy közös dolgaikat közösen oldják meg, hogy közösségeket és a közösségi lét intézményeit létrehozzák, hogy egymással, egymás különbözőségét elfogadva, párbeszédet folytassanak. *A demokráciát tanulni és gyakorolni kell*. Megvalósításának ellenben feltétele az, hogy engedjük szóhoz jutni a másik embert, közösséget vagy intézményt. Ehhez nem elég a szabadság és a jogállamiság megteremtése. Az előző korszak a politikai, kulturális és a gazdasági hatalmat kevesek kezébe helyezte. Ez a helyzet mára sem szűnt meg, legfeljebb átalakult, s így továbbra is akadály a „kisemberek” (és a szocialista-kommunista rendszerben hátrányosan megkülönböztetett minden csoport, szervezet vagy világnézet) megszólalásának, jogaik érvényesítésének. Ha az állam a semlegességre hivatkozva mindezzel nem törődik, akkor az előző rendszer által teremtett viszonyokat menti át a jövőbe. A „másként gondolkodás” és a pluralizmus védelme és ösztönzése az állam (és persze a társadalom, az egyház és minden egyéb intézmény) köteleessége. „Ez a vatikáni zsinat kijelenti, hogy az emberi személynek joga van a vallásszabadsághoz. Ez a szabadság abban áll, hogy (...) a vallás tekintetében senki se legyen kénytelen lelkiismerete ellen cselekedni” (DH 2). Nyilvánvaló azonban, hogy a pluralizmus nem jelenthet korlátlan erkölcsi szabadságot: „Minden embernek kötelessége, hogy (...) keresse az igazságot, és azt megismerve tegye magáévá és ragaszkodjék hozzá” (DH 1).

(Folytatjuk)

Nemzetközi hírek

KÖLN: „A Populorum progressio” pápai körlevél 30. évfordulójára Nemzetközi Kolping Szövetség nyilatkozatot tett közzé „A kihívás továbbra is fennáll” cím alatt. Az emberek millióinak nyomora a fejlődő országokban, nemzetközi szolidaritást követel továbbra is. Legújabbban a fejlett ipari társadalmakban a növekvő munkanélküliség és a szociális hálózat fenntartásának nehézségei jelzik a szociális kérdés égető aktualitását. A Nemzetközi Kolping Szövetség ezért egyik központi feladatának tekinti az önszolgáltató csoportok és szövetségek megszervezését, hogy ezáltal az embereket a szolidaritás szellemében aktív tevékenységre ösztönözze.

MEXIKÓ: A mexikói Chiapas körzetben a Kolping-mozgalom kezdeményezései növekvő elismerésben részesülnek az egyház és a társadalom részéről. Az idők folyamán már közel 140 önszolgáltató csoportot sikerült megszervezni. A földműveseket új növénytermesztési módszerekkel ismeretik meg az erre a célra létesített tan gazdaságban, ahol szarvasmarha és sertés tenyésztéssel is foglalkoznak. Az önszolgáltató csoportok tagjai innen például malacokat kaphatnak előlegként úgy, hogy az értéküket 6 hónapon belül kell visszatéríteni. Az országban eddig 25 pékséget hoztak létre, amivel 250 munkahely keletkezett. Fontos még az önszolgáltató csoportok kulturális és társadalmi tevékenysége is, ami új reménységet visz a falusiak életébe.

HOLLANDIA: A Holland Kolping Szövetség keresi az együttműködést az újjászerveződő katolikus munkásmozgalommal. A munkásgyűlések felelős vezetőivel már ismertették a Kolping-mozgalom alapvető célkitűzéseit és tevékenységét. Miután ezekben messzemenően egyetértettek, az együttműködés kilátásai biztatóak. A Kolping Szövetség ezzel újra erősebben kíván a munka világában aktívan részt venni.

Minden emberi nyelvben létezik egy olyan szó, mely magában foglalja minden gyengéd, bensőséges, együttérző és áldozatos érzelmünket, egy szó, melynek kimondása szívfűnkét szinte áramütésként éri és édes varázslatként megnyitja, egy szó, mely a föld minden nemzeténél különleges tiszteletet ébreszt és követel meg, egy szó, melytől az emberi szív nehezen szabadul meg bármilyen messzire is bújdosott el a világban, melyet soha sem felejt el egészen, melyhez mindig szívesen tér vissza, melyben olyan sajátos nyugalom és szinte lefríthatatlan békesség lakozik, mint semmiféle más emberi viszonylatban ezen a világon.

Az „édesanya” szóra gondolok. Csupán emberi szó ez, és általában nem is mutat túl a földi életen. Mégis alig létezik édesebb szó, mely az emberi szívre olyan jótékonyan hat, mint az „édesanya” szó. Ha meg akamám mondani, hogy miért van ez így, bizony zavarba jönnék. Az érzelmek világát ugyanis nehéz szavakba foglalni. Az „édesanya” szó az életnek legszebb, legtisztább, legönzettelenebb szeretetét foglalja magában, olyannyira, hogy maga az Isten, amikor az emberek iránti szeretetet hasonlattal akarta megvilágítani, akkor természetesen az egész emberi életből a legjobban, az anyai szeretetet, mely nem képes megfélekezni csecsemőjéről, vette összehasonlításként, hogy így az Ó még na-

KOLPING írásaiból

„Édesanya”

gyobb szeretettét, amelyik még az anyai szeretetet is felülmúlja, igen képszerűen és megdöbbenően érzékeltesse.

Mivel tehát az „édesanya” szó a legnemesebb emberi szeretet kiapadhatatlan forrását fejezi ki, és az igazi szeretetet az emberi szív sokkal inkább képes megérezni, mint ahogyan azt a fej meg tudná magyarázni, ezért olyan nehéz ennek a szép „édesanya” szónak a „miértjét” lefríni. A szeretet ugyanis titokzatos, jótékony tevékenységben és életben nyilvánul meg, melynek – mivel lényegében élet és tevékenység – kevés köze van a szavakhoz. Ha valamilyen találó jellemzést kellene adnom, akkor ezt mondanám:

Az anya élete, egyénisége, otthoni tevékenykedése különösen gyermekei iránt, az isteni szeretetnek a világban való működésének a tükröződése. És ezért van a természetéből fakadóan „édesanya” szónak olyan sajátos, szívet melegítő varázsa, ami egyúttal tiszteletet is parancsol. Hasonlíthatnám még az anyai szeretetet, amely a családi otthonban nyilvánul meg, a természet háztartá-

sában működő napfényhez. Mindkettő csendes, szorgos tevékenységgel rendez és munkálkodik, minden nagy láрма nélkül a saját körében azok javá-

ra, akik hozzá tartoznak.

Gondolja csak végig minden kedves olvasóm, hogy vajon emlékszik-e édesanyjának valamilyen hosszas beszédére, prédikációjára... Bizonyára, csupán rövid figyelmeztetések, inkább egy-egy jóságos, barátságos, szívből jövő szó maradt meg, nem pedig hosszú beszédek. De amit az édesanya tett, minden ténykedése, gondoskodása, gyakorlati jámborsága, melyet a templomban és otthon is gyakorolt, szerető és komoly együttérzése, mellyel bajba jutott embertársával törődött és segített, ahol csak tudott, az édesapa iránti csendes szeretete, az otthon békéjét fenntartó folytonos és áldozatos gondoskodása, a minden vonatkozásban tiszteletet ébresztő viselkedése, ezek mind élénken és kézzel foghatóan előttünk állnak, mintha sohasem vesztettük volna el szem előtt.

Kívánom mindazoknak, akik valaha e nagybecsű nevet tisztességben akarják majd viselni, hogy e név súlyát még időben fontolgassák szívükben, hogy egyszer majd a gyermekeik még akkor is, ha már ők régen a sírban nyugosznak, azt mondhassák:

Hadd tudja meg az egész világ, nekem jó édesanyám volt!

Megfontolandó gondolatok

- Viseljétek el egymást szeretettel!
- A lánc erejét a leggyengébb láncszem határozza meg!
- Ha nem szeretem a testvéreimet, akit látok, hogyan szerethetném Istent, akit nem látok?
- A személyválogató szeretet nem szeretet.
- A szeretet ellentéte a közöny, ez a legsúlyosabb dolog mai életünkben, mely mindent kikezdi és tönkre tesz.
- Ha Isten becsuk egy ajtót, kinyit egy ablakot. Ne essünk pánikba!
- Örülni kell a harkálynak, mert az gyógyító szándékkal sebez meg, a hízelgő papagályok viszont eltompítják természetes védekező reakcióinkat és könnyen önteltté válunk.
- A saját magunkban dülő viharokat gyakran a környezetünkre kivetítjük.
- Ha bárkiről rosszat gondolok, mondok, terjesztek, azzal magam is rosszá válok, megkísértem a jóra törekvőt.
- Ítélni joga csak Istennek van.

Mécs László

A KIRÁLYFI HÁROM BÁNATA

Amikor születtem, nem jeleztek nagyot
messiás-mutató különös csillagok,
csak az anyám tudta, hogy királyfi vagyok.

A többiek láttak egy sűrő porontyot
de anyám úgy rakta rám a pólyarongyot,
mintha babusgatná a szép napkorongot.

Maga adta nékem édessége teljét,
úgy ajándékozta anyasága tejét,
hogy egyszer a földnek bennem kedve teljék.

Isten fűdja honnan palástot kerített,
arányos palástot vállamra terített,
fejem fölé égszín mosolygást derített.

Ma is úgy foltozza ingemet ruhámat,
ma is úgy szolgál ki, főzi vacsorámat,
mint királyi ember királyi urának.

Amerre én jártam, kövek énekeltek,
mert az édesanyám üzent a köveknek,
szíve ment előttem követnek.

Amíg ő van, vígan élném a világom,
nem hiányzik nekem semmi a világon,
három bánat teszi boldogtalanságom.

Az egyik bánatom: mért nem tudja látni
egymást a sok ember, a sok-sok királyfi,
úgy, ahogy az anyjuk tudja őket látni?

A másik bánatom: hogyha ő majd holtan
fekszik a föld alatt virággá foszoltan
senki se tudja majd, hogy királyfi voltam.

Hogyha minden csillag csupa gyémánt volna,
minden tavaszi rügy legtisztább gyöngy volna:
kamatnak is kevés, nagyon kevés volna.

Hogyha minden folyó lelkemen átfolyna
s ezer hála-malom csak zsolárt mormolna,
az én köszönetem így is kevés volna.

Hogyha a föld minden színmézét átadom,
az ő édességét meg nem hálálhatom
ez az én bánatom, harmadik bánatom.

Az irodalomnak az életről kell szólnia

Szakonyi Károly mai irodalmi életünk egyik legjelentősebb alakja. Az olvasóközönség elsősorban, mint drámaíró és novellistát ismeri, de írt regényt, tévéfilmet, hangjátékot is. Adáshiba című színművét világszerte nagy sikerrel játszották.

– Az adáshibát 1970-ben mutatták be. Szereplői a tévé bűvöletében élő emberek, akik már sem a csodában, a misztikában, sem a valóságban nem hisznek. Ezen a téren nem sokat változott a helyzet, sőt...

– Az Adáshiba bemutatása idején a tévé már több volt, mint egyszerű használati tárgy, az ember fölénőt, s én az értékrend fölborulását igyekeztem bemutatni. A darabban benne volt a valóságos technikai csoda, a Holdraszállás, és a misztikus, természetfeletti, amit Erberfi hajtott végre. Ám az emberek annyira elfáradtak, fásultakká váltak a különböző korszakokban átélte szörnyűségeknek köszönhetően, hogy egyik csodában sem tudtak már hinni, kivéve az egészen fiatal Imrust, akiben még élt a remény. Ez a helyzet természetesen csak rosszabbodott azóta, mert mindig van egy mézesmadzag, amit elhúznak az orruk előtt, azt hisszük, jobb lesz a világ, de végül mindig rádöbbenünk: az emberi gyarlóság, sajnos, oly mértékű, hogy mindenfajta nemes törekvést tönkretesz.

– Eszerint az ember nem megváltható?

– Ha valaki hívő, és elfogadja a megváltás tényét, akkor az egyén megváltható, de a társadalom kevésbé. az egyénnek kell a maga jellemét, morális tartását tökéletesíteni. Ez nem rendszerektől függ, hiszen a legkesvesebb helyzetekben is élhet valaki becsületesen, ami természetesen együtt jár az egzisztenciális veszélyeztetettséggel. az ember azonban a másik ember által nem megváltható...

– Az emberek azonban az isteni megváltást is elutasítják...

– Ez azért van, mert az emberek hajlamosak a dolgok könnyebik felét megragadni. Többnyire gyarlók, és ebben is csak azt nézik, milyen hasznot húzhatnak abból, hogy isten létezik és lehetővé tette az emberiség számára a megváltást. Mivel ezt nem lehet aprópénzre váltani, elutasítják, mondván, hogy nincs ebben haszon.

– Napjainkban mintha mindez különösen érvényes lenne, hiszen az ember gyors sikerekre, haszonra vágyik...

– Valóban erről van szó, a mai világban az értékrend ismét fölborult, a pénz szinte kizárólagos uralma érvényesül. Nem csupán arról van szó, hogy nagyon nehéz a megélhetés, és az emberek szeretnének minél több pénzhez jutni, a baj az, hogy a mammon lett a központ, sokan ennek a bűvöletében élnek.

– Őn ragaszkodik a hagyományos formához, a történethez, a mesehez. A ma uralkodó vélemények szerint viszont a történet, a mese elvesztette létjogosultságát. Mit szól ehhez az álltáshoz?

– Meglehetősen ostoba véleménynek tartom, hiszen minden ellenkező állítás dacára az emberek szeretik a történeteket, a mesét. Az irodalom úgy kezdődött, hogy az emberek elkezdtek pletykálkodni, különböző történeteket elmondani a titokzatos eseményekről. Gondoljuk csak el, mi lett volna, ha a görögök azt mondják, hogy a mese érdektelen és ezért összefüggéstelen dolgokat írtak volna – akkor ma nyilván nem gyönyörködnénk a műveikben. Az irodalomban az örök történetek megmaradnak, variálódnak, s ha az olvasó ezeket nem találja, akkor a lektúrt kezdi el olvasni, ami bár a művalóságot mutatja be, mégis ad egyfajta történetet. Ez a mostani posztavantgard szövegírás egy irodalmi játéknak fogható fel, az írók bemutatathatják egymásnak, hogy milyen bravúrosan tudnak semmit mondani. Ez valójában irodalmon belüli irodalom, öncélú játszadozás, és emiatt nagyon sok ember elfordul a magyar fróktól. Én továbbra is fontosnak tartom a társadalom- és a jellemrajzot, azt, hogy az irodalom fejezze ki a korát, s szóljon az életről.

– A posztmodern hívei azt mondják, hogy a mai bonyolult valóságot már nem lehet a hagyományos formákkal kifejezni.

– Szerintem a valóságot egyféleképpen lehet kifejezni: szépen, értelmesen. A történet eleje, közepe, vége egy logikai rendnek is felfogható, amivel minden kifejezhető. Nem hiszem, hogy fokozni kellene a korunkra jellemző zűrzavart azzal, hogy zűrzavart írunk.

Bodnár

A Kolping-család egyesületi élete

Célkitűzés: Az alapszabály szerint az egyesület célja az, hogy tagjait képessé tegye a keresztény emberhez méltó helytállásra a folyvást változó világban.

Eszei alapok: Az egyesület szellemiségét az evangélium üzenete, a katolikus társadalmi tanítás és Kolping Adolf életpéldája és útmutatása határozzák meg.

Időszerűség: Minden kornak megvan a sajátos társadalmi problémái. Kolping útmutatása szerint fel kell ismerni az éppen adott körülmények között a társadalom bajait és szükségleteit, és azok enyhítésén és orvoslásán kell fáradozni.

Mai problémák: Az ifjúság nagyrészt személyes életeszemély nélkül sodródik. A „világnézetileg semleges” iskolák védtelenné teszik a fiatalokat a médiák, a kábítószerek és a szabad szexualitás romboló hatásával szemben. Sok család kerül válságba, erősen nő a válások aránya. A generációk szétszakadnak, eltávolodnak egymástól. Nagyfokú az általános bizalmatlanság: az emberek idegenkednek attól, hogy közösségekhez csatlakozzanak. Nagymértékben tapasztalható az általános önzés is: csak az egyéni érdekek számítanak. Ismeretlennek vagy nevelésnek minősülnek az olyan polgári erények, mint az igazságosság, a becsület, a hűség, a megbízhatóság, az igazmondás, a szorgalom, a mértékletesség, a tisztelet, stb., helyette igen elterjedt az ügyeskedés, a csalás, a hazugság, lopás, erőszak, stb. Nagy a közügyek és a politika iránti közöny. Az emberek idegenkednek attól, hogy elkötelezzék magukat, felelősséget vállaljanak. A lakáshiány és a munkanélküliség nagy nehézségeket jelentenek. A problémák megoldását az emberek nagy része a „mindenható” államtól várja, illetve egy általános reményvesztésbe süllyed.

Korcsoportok: Az egyesület a tagjait az elszigeteltségből a közösségbe akarja vinni. Közösséget leginkább olyan emberek tudnak alkotni, akik életkoruk, körülményeik, feladataik és eszményeik szerint összeillenek. A Kolping-családon belül ezért külön korcsoportot alkotnak a 14 és 17 év közötti tanuló ifjúság, a 18 és 30 év közötti fiatal felnőttek, és a 30 év feletti családós felnőttek.

A kiválasztási elv: A közösségi életet hosszútávon csak elkötelezett emberek képesek fenntartani. Olyanokra van szükség, akikben megvan az elszántság, hogy személyes fejlődésükért és a közösség javára tegyenek is valamit. Az egyesületi élet eredményeiért és előnyeiért ugyanis áldozatokat is kell vállalni.

A védnökség: A Kolping-családon belül alapelv, hogy a felnőtt korcsoportok segítik az ifjúság tevékenységét. Megteremtik azokat a szükséges feltételeket, amelyeket az ifjúság önmaga nem tud megoldani. Olyan elkötelezettség ez, mint amilyen a természetes családon belül is megnyilvánul, ahol a szülők igyekeznek segítséget nyújtani gyermekeik fejlődéséhez. Kívánatos ezért, hogy a szülők is aktív tagjai annak a Kolping-családnak, amelyik ifjúsági csoportjában saját gyermekeik tevékenykednek.

A klubhelyiség: Az egyesületi élet kibontakozásának egyik elengedhetetlen feltétele, hogy erre a célra egy megfelelő helyiség álljon rendelkezésre. Az egyesületi helyiség létrehozása és fenntartása a felnőtt korosztályok egyik fontos védnökségi vállalása.

Egyesületi feladatok: Az egyesületi élet nyilvánvalóan a tagok szabad idejének a tartalmas kitöltését célozza. A szabadidő egyrészt a kikapcsolódás, másrészt az önképzés és az önszorgató akciók ideje. Tartalma korosztályonként eltérő. A tanuló ifjúságnál az önképzés témakörei a személyiségfejlesztés, a közösségbe való bekapcsolódás, a hivatásra való felkészülés és a vallás-erkölcsi tájékozódás.

A fiatal felnőtteknél a felkészülés a házasságra, a hivatásbeli továbbképzés, a felkészülés a társadalmi felelősségvállalásra és a keresztény világnézet elmélyítése képezhetik a súlyponti témákat. A családós felnőtteknél a gyermek nevelési kérdések, az iskolai munkaközösségekbe való bekapcsolódás, a családok kölcsönös segítő szolgáltatásai, az önkormányzati és érdekvédelmi tevékenység, valamint az egyházközségi aktivitások kerülhetnek előtérbe.

Szórakozás, kikapcsolódás: A Kolping-egyesületek tapasztalatai alapján a közösségi életben jól beváltak a következők, melyeket a helyi adottságok szerint meg lehet célozni: *játék és sport* (asztalitenisz, lengőteke, sakk, halma-, malom- és egyéb teremjátékok), *közös kirándulások* (természetjárás, gyalog-, kerékpár-, csónakutazás, nyári táborok, vizitúrák), *ének-és zenélés* (kedves régi és új, világi és vallásos énekek betanulása, többszólamú is, hangszerkísérettel kiegészítve, gitáros és fúvós együttes), *együtt szórakozás* (tánciskola, táncdelutának farsangi és szüreti bálók), *hagyomány-ápolás* (ismerkedés a település történetével, helyi szokások, viseletek felelevenítése), *barkácsolás* (fa- és fém-megmunkálások, egyszerű bútorok, polcok, játékok, ajándékok, betlehemek, adventi koszorúk készítése), *csináld magad-ak-*

ciók (kerékpárszerelés, -javítás, -karbantartás, csónaképítés, ruhák átalakítása, javítása, lakásrenoválás, meszelés, festés-mázolás) *szórakozva művelődni* (értékes, ismeretterjesztő, lelkesítő és tanulságos video-kazetták kölcsönzése, közös megnézése és kiértékelése).

Életbevágó kérdések: A korosztályok közül talán a legtöbb szabadidővel a tanulóifjúság rendelkezik. A szabadidő tartalmas eltöltésében fontos helyet foglal el az élet nagy kérdéseinek meg tárgyalása. A kötetlen beszélgetéseket természetesen általában egy tapasztalt fiatal felnőttnek, esetenként a prézsesnek kell irányítania. Jó vezérfonalat adhat ehhez a „Hitébresztő” című kiadványunk. Ízelítőül néhány téma: a boldogság gyökerei, a reménységünk alapja, szerelem, házasság, család, szociális alapelvek, jogok és kötelességek, élet a halál után, a gazdasági növekedés határai, erőszakmentesség, közös jövőnk, stb.

Tanfolyamok és szakkörök: A Kolping-egyesületekben nagy hagyománya van a rövidebb-hosszabb tanfolyamok rendezésének a helyi igények szerint. Ilyenek lehetnek például: gépírás, szövegszerkesztés, kereskedelmi alapismertek (adásvételi szerződések, pénzforgalom, stb.), könyvelés, költségvetés, idegennyelvok, közlekedésbiztonság, gépjármű hibaelhárítás, elsősegélynyújtás (baleseteknél), sütés-főzés (férfiaknak is!), szabás-varrás, kötés-horgolás-hímzés, társasági táncok).

Az időszakos tanfolyamokon túl az adott témában tartósan érdekeltek szakköröket, szakosztályokat is alakíthatnak. Ilyen lehet például egy kertészeti szakkör, melynek a tagok kertje, háztáji földje lehet a gyakorlóterepe, ahol a gyümölcs- és zöldségtermesztésben lehet tapasztalatokat szerezni. Egy fémmegmunkáló szakkörben az alapvető technikákban (fűrészelés, reszelés, fúrás, menetvágás, forrasztás) lehet jártasságot szerezni, esetleg egy közös szerszám-bázist létrehozni. A fagegmunkáláshoz vonzódnak egy másik szakkörben ugyan csak alapvető műveleteket (lombfűrészelés, fafaragás, gyalulás, csiszolás, esztergályozás, illesztések és kötések, ragasztások) gyakorolhatnak be és hozhatnak létre szerszám-kölcsönző láncot.

Közös akciók: Az együtt végzett munkával igen jó közösségteremtő hatást lehet elérni. Ilyenek lehetnek például gyermekjátékszótér létesítése, szepítés, temetőszepítés, katonasírok gondozása, úmenti keresztiek renoválása, segédkezés házépítésnél, renoválásnál, Kolping-ház berendezés, szepítés, gyümölcszedés részért, erdei gombák és gyümölcsök

gyűjtése, mezőgazdasági, kertészeti szomunkák elvégzése.

Tapasztalatcserék: A Kolping-tagok sokféle olyan tapasztalattal rendelkezhetnek, melyek átadása hasznos lehet a többieknek. Kézenfekvő például a gyermeknevelésen és a háztartásban szerzett tapasztalatok kicserélése. Lehet arról beszélni, hogy miképpen lehet okosan mérsekelni a gyermekek tv-nézését, hogyan oldjuk meg a gyermekek nyaralását, miért erőszakosak, verekedősek talán a gyermekek, hogyan tudunk segíteni többgyermekes és gyermekeiket egyedül nevelő szülőknek. Érdemes lehet megtárgyalni a családi költségvetést (élelmzés, fűtés, villamosenergia, lakbér, ruházkodás, egyéb kiadások), valamint az egyes tételeknél a megtakarítási lehetőségeket.

Tájékozódás és kezdeményezés: A fentiekben túl érdemes még egyszer feleleveníteni azokat a témaköröket, melyekben programunk szerint az egyesület tagjait fel akarja készíteni, illetve, amelyekben a személyes helyállásukat segíteni kívánja. Ezek tehát a következők: vallás és világnézet, házasság és család, munka és hivatás, politika és társadalom, kultúra és szabadidő.

Példaképpen a vallás és világnézet témakörben konkrétan ajánlható mindegyik korosztály számára, akár közös rendezvénysorozatban is; a Magyar katolikus Püspöki Kar által közzétett, kb. 70 oldalas szociális körlevélnek a megismerése, megtárgyalása, és leginkább egyes ajánlásainak az egyesület szervezésében történő gyakorlati megvalósítása. A társadalmi bajokon ugyanis alulról jövő kezdeményezéssel kell segíteni, mert helytelen volna azok megoldását az állami vezetéstől várni. A kezdeményezés pedig leginkább az olyan polgári szerveződésektől várható, mint amilyen a helyi Kolping-család, amelyik a települési önkormányzattal, a helyi egyházközséggel és különböző helyi szervezetekkel és üzemekkel összefogva tehet valamit a fiatalok munkanélkülisége, lakáshiánya, vagy a nagycsaládosok megsegítése ügyében.

A Kolping újság 1996/10-11-12. számaiban egyébként még sok önképzésre és önszorgásra alkalmas ajánlás található, mely a helyi igények és lehetőségek között is felhasználható.

A programok megszervezése: „Az emberek leginkább azt találják megfelelőnek, amit a maguk erejéből valósítottak meg. Szívesen látják azoknak a dolgoknak inkább a jó vagy legalábbis elviselhető oldalát, amiben maguk döntöttek, amit maguk intéztek.” Kolpingnak ez a megállapítása szolgálhat alapvető módszertani útmutatásként az egyesületi munka szervezéséhez.

Lang György

OLVASTUK HALLOTTUK HOZZÁSZÓLUNK

Tiszta vizet a poharunkba!

címmel készített interjút az Új Magyarország Tejfalussy Andrással, az ATT Környezetvédelmi Ellenőrző Központ elnökével.

*

– *Az iható, az egészségre nem káros víznek milyen követelményeknek kell megfelelnie?*

– Csak olyan vizet szabadna inni, amelyik teljesen ártalmatlan a fogyasztóra. Minden víznek olyannak kell lenni, hogy megfeleljen a vele kapcsolatba kerülő élőlény szükségleteinek.

– *Magyarországon mennyire szennyezettek környezetünk vizei?*

– Nagyon. Elsősorban a mezőgazdasági vegyszerhasználatok, másodsorban az ipari és a kommunális hulladékok miatt. Általában elkenik a problémát és csak a nitrátkérdésről és „a savas esőkről beszélnek” (ez utóbbi hatása Magyarország területén elhanyagolható).

– *Milyen elemek, anyagok mérgezik a vizeket és ezek honnan, hogyan kerülnek a vízvezeték-hálózatba?*

– A legsúlyosabb környezetszennyezést az esővizet fogadó talajfelszín „periodikus” műtrágyázása és növényvédelmi vegyszerezése okozza, mert a szennyezett talaj mérgezi az esővizet, s így a talajvizet és a folyókat, tavakat, s ezúton mind az élelmisznövényeket, mind az úgynevezett vezetékes ivóvizeket, azaz a legtöbb élőlényt. Hatásvizsgálataink (1979-1987) láthatóvá tették, hogy a kálisó az aszályhatást is nagyban fokozza. Később már a szlovák akadémiai kutatók is jelezték, hogy a káliummal történt trágyázás „tévedés” volt, s több mint háromszorosára fokozta az ivóvizet mérgező trágyázási veszteségek (Új Szó, 1988. IX. 16.)

– *Milyen minőségű az ivóvíz?*
– *Többségük mérgező és fertőző.*
– *A lakosság egészsége siralmas. Kiket terhel a felelősség a vizeink, illetve az ivóvizeink szennyezettsége miatt?*

– Nem hinni, mérni kell! Becsaptak minket. Az USA műtrágyadózisainak többszörösét használta Magyarország. Ettől a élelmiszer-növények és a vizek káliumtartalma mérgezőre nőtt. Ez és a konyhasóhoz adalékolt kálium mérgezőre fokozza vérünk káliumszintjét. Védekezni kell: dobjuk ki a kálisóval trágyázott növényt és a kálisóval kevert sót, mert nincs „gyógyhatásuk”, de mérgezőek! Felnőtt, nem izzadó emberek csak 0,8 gramm kálium szükséges 24 órára. Annak, hogy létszámunk 500 ezerrel csökkent 1981-1996 között, a legfőbb oka az immunrendszer túlterhelés, túladagolt kálium, s a tisztának mondott, de nem tiszta ivóvíz!

Nem csak az a baj, hogy „műtrágyáz-nak”. „Természetes trágyákkal,” istállótrágyával, fahamuval is lehet kutakat mérgezni. Például a gilisztákat tenyésztők kiáztatták az istállótrágyát, s ezzel súlyosan megmérgezték nitráttal több mint 50 ezer házikertben (!) a talajvizet.

– *Mit lehet, mit tudunk tenni, hogy az egészségre veszélyes és ártalmas folyamatokat megállíthassuk?*

– Elsősorban az alföld talajvíz- és ivóvízkészleteit tették tönkre a felelőtlen túlműtrágyázással, tehát az ország legfőbb élelmiszertermő területeit. A jó megoldás nem technikai, hanem politikai kérdés. Ha nem azok lettek volna a vezetői poszton, akik a szegény nép környezetszennyezéssel való (ügynevezett tudományos) „ritkítésén” nyereszkednek, a fenti problémák zöme létre se jött volna.

Budai Klucsár János

*

Reflexió: Íme egy bizonyított, hogy a tudatlanság, a hamis információk terjedése hova vezet. A lakosság színe java pusztul. Elég csak kilátogatni egy temetőbe. Látható hogy a 40-50 éves korosztály között „divat” ma az elhalálozás. Kérdés, hogy akik ezeket az „információkat” terjesztik mire számítanak majdan 2-3 generációval később, kik fognak az iparossághoz, mezőgazdasági munkákhoz értő mesterek és gazdák helyett dolgozni, alkotni? Talán valami klónozott rabszolgák?

ELMÉLKEDÉS A BELSŐ IMÁDSÁGRÓL

A belső ima

Itt most *nem elmélkedésről* beszélünk. Az *elmélkedés* annyit jelent, mint *imádkozva gondolkozni és gondolkozva imádkozni*. Ez nem mindenkinek való és nem minden időben alkalmas. A *belső ima* pedig *mindig és mindenkinek, minden időben* alkalmas és *szükséges!*

Személyes találkozás az Istennel, figyelés a jelenlévő Istenre, aki Krisztusban mutat meg magát. Vele beszélgetés, vagy hallgatás Előtte. Mert, ha a csend egyszer élővé vált, többet mond és mélyebbet nyilatkoztat ki, mint bármilyen beszéd.

Hogyan folyik le a belső ima?

Minden imádság olyan, amilyen a készület. Magánkihallgatásra készülök.

1. Először is *csendet teremtek*. Valóban a csendet teremteni kell! A csordultig megtelt szellem figyelmes odafordulása saját központja felé. – Amikor az ember imádkozni tanul, ezer dolog jut eszébe, és mind sürget, csenget. Tehát kikapcsolom a telefont. – A nyugalom nem senki földje a „volt” és a „jelen” határai között, hanem a belső erő egyensúlya a nagy valóságok színe előtt. Végül megkérem a Szentlelket, hogy adjon halló fület és érzékeny szívet! – *Nélküle* nem szabad soha elkezdenünk az imádságot!

2. E pillanatban feltáru előttem az ajtó... Minden imádságnak *imádással* kell kezdődnie, annak átélésével, hogy kicsoda Ő és ki vagyok én. – Mikor elhangzik az Ő lágy szava: *„Mit akarsz, hogy cselekedjem neked?”* – ráemelem könyörgő tekintetemet: *„Uram, hogy lássak!”* Ez az *evangéliumi szakasz üzenetté válik* és transzparensé tiszatuljon. – Uram, itt és most mit akarsz általa tudomásomra hozni?

Imádkozni annyit jelent, mint jelen lenni, jelen lenni pedig annyit jelent, mint *hasonulni*. Isten ugyanis azt az arcát, amely lelkem legmélyén tükröződik, csak felém fordítja, ott csupán én láthatom. Ezt kell mindjobban megismernem és életemmel mindig tisztábban vissza-tükrözni. Ő teremtetve az arcomat egyetlenné. A temperamentumom, élet-stilusom, a sorsom is más, mint a

többieké. A kegyelmek is, amelyeket kapok, sorsomra vannak szabva.

Krisztus is egy, hagyományos arcára a művészetekben azonnal ráismerünk. – Ezt a Krisztus-arcot keresem, kutatom, faragom, mintázom *belső imámban*. Lelkének azt az arcát, amely ebben az órában az én lelkem előtt nyilatkoztatja ki magát.

3. *„Uram, gyógyítsd meg tekintetemet!”* – könyörgött Szent Ágoston. Így könyörgök én is elmélkedésem elején. Mózes rézkígyót állított a pusztába, s aki rátekintett, meggyógyult. Szemlélem Őt mély alázattal és csendes szeretettel. Ez nem passzivitás, hanem titokzatos belső folyamat!

A gondolatok nem csupán az értelem gyümölcsei, *mert a termékeny gondolkodás elsősorban a képzelet fejlettségén alapszik*. – Csak ott ébrednek vallásos igazságok és áhítatos gondolatok, ahol áhítatos képzeletek itatják át az emlékezetet. – Kérdés, hogyan lehet ezeket a képzeleteket felújítani, mozgásba hozni? *Kedélyünknek kell mozgásba, hullámvázba jönnie.*

Isteni Mesteremet szemlélve, valami belső megittasultság, meghatottság, áhítat kerít hatalmába. Lelkem húrjain csodálkozás, tisztelet, figyelem, készség, bánat rezdül. Egyik regiszter (mint egy felsoroló ismertetés) nyílik a másik után. Ezek az érzések, mint finom érintések nyitják meg egymás után a képzelet zsilipjeit. Belső érzékenységet, fogékony-ságot, feszültséget hoznak létre bennem!

Végso fokon ennek a titoknak is *etikai gyökerei* vannak (erkölcsi elv...) – *A tiszta élet többé-kevésbé muzsikáló élet.* (Szent Hildegard mondja: „Az emberi lélek hangjai mintegy harmonikus összehangzóak.”) – Olyan vallomás még alig akadt, amelyben ne kapott volna tág szerepet az ének és a zene. „Énekelj és haladj!” (Szent Ágoston: „Haladj és énekelni fogsz!”) – Kezdj küzdeni, harcolni, haladni célod felé, és énekelni kezdesz. – A szárnyasgett lélek és a ritmustalan élet persze nem tud énekelni! – De ezt úgy is lehet mondani: „Énekelj és haladni fogsz!” *Shakítsd el a rendetlen szálakat s egyszerre tavaszi verőfény árad el a kedélyeden.* Énekelni kezd benned minden. Ha pedig énekelsz, ki is fogsz lépni. Kezdj el tiszta szívvel énekelni és mene-

telni fogsz. És látni fogsz. *„Boldogok a tiszta szívrűek, mert Ők meglátják Istent!”*

4. Amikor Jézus alakja már teljes fényben áll előttem, akkor magamra tekintek. *Hogyan viszonylik ehhez az én eddigi életem?* – Látom magamat az emberek között, tevékenységem gyakorlása közben, magányomban. Hallom hango-mat, figyelem gesztusaimat. S azt a megrendítő felfedezést teszem, hogy milyen felszínes és tartalmatlan a társalgásom, mesterkéltné póz a viselkedésem. – Hát ezért terméketlen az életem, mert a lelkem mélyén hamis és tisztátalan vagyok! Önző és önkereső vagyok! Széteső és jellegtelen az egész egyéniségem... A megfigyelés, a jó diagnózis már fele gyógyulás, az *életszentség fele útja*. És mély-séges mély hálával mondom: Köszönöm, Uram, ezt a kegyelmet!

5. Üdvözítőmre emelem tekintetemet és újból kezdetét veszi a párbeszéd: *„Mit akarsz, hogy cselekedjem?”* Ha így volt a múltban, hogyan kell alakulnia a jövőm-nek?”

„Szólj Uram, hallgatja a Te szolgád!” – Milyen akadályokat kell eltávolítanom? Milyen alkalmakat kerülőnem? *„Is-tenem, kész az én szívem! Kész az én szí-ve-m!”* – Ilyenkor elpanaszolom az Úrnak erőtlenségemet. Elébe tárom béna akaratomat és szelűtötte szívemet. Őszintén megvallom Neki: „Uram, még nem ígér-tek semmit, mert hazudnék, ha ígérnék. Semmi erőt sem érzek magamban. Semmi lehetőségét annak, hogy ezen a pon-ton változtassak. De ez fáj nekem. Őszin-tén szeretném, ha másként lenne. Könyörgök, segíts át a holtpontomon!”

Fölmérhetetlen jelentősége van annak, hogy Isten élő jelenlétében az *utolsó leplet* is lerántsuk magunkról és ne hagyományos pózokban és átvett imaszavakkal tartózkodjunk előtte. – Hallgass ekkor Isten vezetésére, hogyan vezet rá a tennivalókra. – „Ha nem vagy képes változtatni ezen a ponton, arra talán képes vagy, hogy fokozd imádságaidat. – Nincs erőd kidönteni a fát, kezddd vagdalni gyökereit! – Nem tudsz ígérni, de talán tudsz sírni és szőgyenkezni! – Türelmet, halasztást kérsz magad iránt? Ugye, ezen-tül te is elnézőbb leszel mások iránt?” – Talán cselekedeteink nem változnak meg ezen elmélkedés után, de mi ma-gunk igen. Alázatosabbak, csendeseb-bek, őszintébbek leszünk. Régi életünk léket kapott és ez már nagy dolog.

6. Az audienciának vége. Jézus lábai-hoz borulok. A hála és bizalom érzésével csökölöm meg szent sebeit: „Uram, Te nemcsak Mesterem, de orvosom és Meg-váltóm is vagy! Bízom Benned!”

Ahol az értelem fénye véget ér, ott kezdődik a hit. És ahol nincs többé re-mény saját képességemben, ott kezdőd-dik a bizalom. Mérhetetlen értéke van ennek Isten szemében. Az utolsó tekin-

tet, amit Jézus arcára vetek, a bizalom tekintete.

Azután az áldott Szűzanya ajtaján kopogtatok. Jóságos Anyám, Te a kegyelmek Anyja vagy, szerető anyai szívedre bízom a mai audienciát. Szólj napközben sokszor szent Fiadnál érdeklomben!

Szószólónk, emlékezz!

Az audiencia véget ért, de nem a belső imádság. Talán azelőtt éles határt lehetett vonni elmélkedéseim és munkám között. Mióta a belső imát megszoktam, Jézus jelenléte elkísér engem naponta! Magányos monológjaimat fölvaltotta a Jézussal folytatott párbeszéd. Eddig mindig magamra gondoltam, most Jézusra. Eddig magammal hánytam-vetettem meg mindent, most Jézus elé tárom őket. – Eddig embereknél kerestem vigasztalást, most Jézus a vigasztalásom. – Ó, hogy tudott sokszor fájni a magány! – Most Jézus a barátom. – Beléptem azon a belső kapun, ahonnan sohasem tér vissza az ember. – Hazaértem! – Mert Istennél van az, aki már hazatért.

„A mi hazánk azonban a mennyben van” (Fil 3,20).

P Halász Piusz †
O. Ciszt.

† A szent életű cisztercita szerzetes 1994 nyarán lépett be Isten örök országába!

Aki e sorokat olvasod, imádkozz érte egy „Miatyánkot”.

ZARÁNDOKUTAK

1997.

BANAEUX jún. 9–16 31.950 Ft
(Belgium) (6 nap)

MARIAZELL aug. 1–2 7.500 Ft

FATIMA-
LOURDES szept. 7–16 53.500 Ft
(9 nap)

RÓMA-
LORETTO okt. 5–11 29.250 Ft
(7 nap)

Jelentkezés:

Szent József Kegytárgy Üzlet

2600 Vác, Káptalan u. 11.

Telefon: 06-27-310-576

MESTERFOGÁSOK

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevelében olvashatjuk az alábbi mondatot:

„Nemzeti érdek, hogy a vidék társadalma, a mezőgazdaságból élő lakosság magára találjon, gazdaságilag megerősödjön, közösségi élete és erkölcsi értékrendje megújuljon.” Ezen irányadó elvekhez nagyon jól kapcsolódik Molnár János érsekvadkerti testvérünk alábbi cikke, amely bizonyítja, hogy az elmélet és a gyakorlat nem is áll oly távol egymástól, ha mindkettő őszinte szívből fakad.

Gondolatok a mezőgazdaságról

Már hosszú ideje érlelődik bennem, hogy vitaindító felhívás gyanánt is közzétegyem azt, ami az agrárgazdaságban zajlik, melynek többnyire elszenvedői vagyunk.

Finnországi és burgerlandi farmokon láttam, hogy hogyan folyik ott a termelés, valamint az értékesítés. Ismerve magunkat, nyugodtan kijelenthetem, hogy mi, magyar emberek sem vagyunk alábbvalók más nemzet fiainál. Mi is meg tudjuk termelni azt az árut, amit az előbb említett nemzet farmerei állítanak elő, csak a miénket nem kell utaztatni ideig, mert helyben van. Országunk természeti adottságainál fogva első rendű mezőgazdasági terület. Ósei után ezt érezte meg ismét a földet művelők számának rendszerváltozást követő gyarapodó tábora is.

A kezdeti tudásra alapozott remény a sorozatos, mesterségesen szított kudarcélmények (málnaháború, káposzta túltermelés, búzával fogunk fűteni, stb.) csalódást okoztak, mert leértékelődött a nepperek által is manipulált paraszti munka. Az élelmiszeripar, a kereskedelem nagy része külföldi kézbe került, ami a magyar piac megvételeit is jelenti legtöbb esetben. Termékbővítés címen, különböző importvámmentel nélkül, esszük a holland sárgarépat és tápkockán nevelt paradicsomot, isszuk a francia és olasz tejet, de a lengyel burgonyát is asztalunkra tesszük. Pedig ezek a termékek (és még nagyon sok termék) nálunk is megteremnek, csak védeni kellene egy kicsit a magyar piacot és általa a magyar termelőt. Látni kell azt, hogy az agyondotált külföldi termékek (stratégia ez a javából) hazai forgalma csak a hazai termelés csökkenést idézheti elő, s ha eljön az Európai Közösséghez történő – kellő ideig húzható – csatlakozásunk ideje, az a lecsökent termelés lesz számunkra mérvadó, s a húszmillió embert élelemmel ellátni képes földjeink pedig parlagon várják sorsuk jobbrafordulását.

Hogy ez ne következhesen be, ölbetett kézzel nem ülhetünk mi sem. Előtte van a Kolping újság 1992. évi 3. száma, melynek hátlapján szép hazánk térképe látható, feltüntetve azon az akkor már működő Kolping családokat, melyek színteltáira lettek egyházunknak. A közösségek, a keresztény közösségek, hogy Boldog Kolping Adolf szavaival éljek, éppen olyan, mint egy népes család, melynek tagjai kölcsönösen szeretik és minden tekintetben segítik egymást. Ezt a gondolatot kell magunk elé tűznünk, míg nem késő.

Minden ember, minden közösség értékhordozó, melyet igénybe venni nem szégyen még ha bizonyos fórumok azt is hirdetik. Köztudott az, hogy Gyöngyösön jó szőlő és bor terem és ízes a boldogi paprika. Kiskunlacháza térségében terem jó barack és meggy, míg Mátészalka aranya az alma. Nógrád megyében is terem burgonya és bogyós gyümölcs, nemcsak a környező országokban.

Felmerül a kérdés, mennyire használjuk ki ezen a téren a Kolping családokban rejülő lehetőségeket? Ha már állami szinten nem szerveződött meg a termékek termelőkét nem sértő kereskedelme, miért ne szerveződhetne ez meg a Kolping kezein belül? Ez csakis rajtunk múlik, hogy vesszük-e a szervezés fáradságait. Újságunk lehetne egy terménybörze is, ahol egymásra talál (jó példa erre a Városmajor-Érsekvadkert burgonya akciója) a termelő és a fogyasztó megszakítva ezzel az árfelhajtó kereskedés egy-egy láncszemét.

Arcot kap a termék ezáltal, mert tudom kinek adom el és a termékről a termelő arca néz rám. Művelésben maradnak a külső erők által halálra ítélt területek, élni és fejlődni fognak a termelők, a fogyasztót pedig nem károsítják meg. Élni fog a vidék, élni fog a város, élni fog az ország, melyet úgy nevezünk:

MAGYARORSZÁG

IFJÚSÁGI HÍREK

Szent Márton üzenete

Április 5-én Szombathelyen voltunk együtt a regionális ifjúsági lelki napon egyházunk ifjúsági csoportjaival.

A Szent Márton jubileumi év adott aktualitást a találkozóknak. Dr. Konkoly István szombathelyi püspök megnyitója után dr. Walter Kasper rottenburgi püspök előadását hallgathattuk. A püspök atya a 4. században élt szent életét állította példának élénk.

- A kereszténység egy egész életet át útkeresés, és választás a lehetséges utak között. Márton is ezt az utat választotta, a császár katonája helyett Krisztus katonája lett. Elénk élte a keresztény életet, előképpé vált számunkra. Életének döntései a mai kor emberét is eligazítják. Ma sem elégedhetünk meg az új pogányság életvitelével, személyes döntést kell hoznunk Krisztus mellett.

- A fiatal szent, amikor köpenyét kettétépte és megosztotta egy koldussal, a gúny tárgya lett. Kigúnyolták, mert nem általános mércével mért, hanem a krisztusi mérce szerint.

Nekünk szóló üzenete, hogy a szeretet jó hírt életünkkel, tetteinkkel kell bizonyítanunk. Az osztásban kell kitűnjünk, idő, munka és szeretet osztásában. Mai világunkban, amikor az egoizmus és az önzés győzedelmeskedik, milyen fontos példa ez nekünk!

- Márton imádkozó ember volt. Isten akkor áll az emberhez a legközelebb, amikor a nyomorúság a legnagyobb.

Ma mindenki fél valamitől, nem tud teljesen ráhagyatkozni az Istenre. Félelmeink oka valószínű gyenge hitű istentelen életünk. Szent Márton megtanít minket arra, hogy ebben az összekuszált világban mi a lényeges. Megtanít az imádság és magunkba szállás fontosságára. Tanít arra, hogy nem elvonuló szentekre, hanem cselekvő keresztényekre van szüksége a világnak.

- Márton gyakran összetörte a pogány istenszobrokat, hogy a helyükre templomokat építsen.

A mai bálványokat is szét kéne tőrnünk és elindulni végre az igaz úton. A konfliktusokat is vállalva, új evangélizációra van szükség. El kell döntenünk, milyen értékeket akarunk megvalósítani és követni életünkben - az új pogányság vagy a krisztusi értékeket. Egyikre igent kell mondani!

Dél előtt hallhattuk még dr. Márfi Gyula püspök atya tanácsait, útmutatásait „Amit a legkisebb testvérem közül eggyel is tettetek, velem tettetek...” című előadásában.

Délután kiscsoportos foglalkozások keretében találkozhattunk Teréz anya nővéreivel, a tábori lelkesítő szolgálat képviselőivel, Balás Béla püspök atyával, Jávorka Lajos kecskeméti plébánossal és világi munkatársaival.

Dr. Szendi József veszprémi érsek főcelebrálásával, ünnepi szentmisével ért véget az idei regionális ifjúsági találkozó.

Vonzó ifjúsági programok

A Berhidai Kolping Család ifjúsági csoportja 1997. március elsején 24 tagúra bővült. Kilenc új tagot köszönthettünk csoportunkban. Kolping családjunk iránti érdeklődés oka valószínűleg az, hogy településünkön kevés az olyan szervezet, amely kibontakozási lehetőséget biztosítana a fiataloknak. Csoportunk célja: olyan programterv összeállítása, melyből mindenki megtalálja a számára legvonzóbb programot.

Táncscsoportunk a szüreti bálban magyar néptáncokkal lépett fel, tavaszi bálunkat osztrák és székely keringővel szeretnénk megnyitni.

A továbbiakban szeretnénk feleleveníteni a helyi népszokásokat és in-

tenzfőven bekapcsolódni az egyházi év eseményeibe. Reményeink szerint sikerül továbbra is fenntartani baráti kapcsolatunkat a szomszédos (nemesvámosi, váraplotai) Kolping családok fiataljaival, és közelebb kerülni településünk ifjú korosztályához. Ebben nagy segítséget nyújt a berhidai faluház programok szervezésével és terem biztosításával.

Ezúton kívánunk minden Kolping család ifjúsági csoportjának jó munkát és élményekben gazdag évet.

Hidvégi Anita és Éva

Centenárium ünnepség Szekszárdon

1996. október 25. és 30. között ünnepelte a Szekszárdi Kolping Család egyesület az egykori előd Katolikus Legényegylet főnállásának századik évfordulóját és a szekszárdi Kolping szakiskola működésének öt-éves jubileumát. A megjelenteket Köntösné Rajnai Annamária üdvözölte és a plenáris megemlékező ülést megnyitotta. A vendégek sorában köszönthették a jubilálók Kocsis Imre polgármestert, Mayer Mihály pécsi püspököt és Magyar Bálint művelődésügyi minisztert, továbbá Hubert Tintelót a Nemzetközi Kolping Szövetség főtitkárát. Bertalan Tamás üdvözlő levélben köszöntötte az egybegyűlteket. A plenáris ülésen hangsúlyozták a szakoktatás Kolping Adolf szellemében történő folytatását. Az ülést folklórműsor követte, majd a belvárosi templomban hálaadó szentmisével ért véget a jubileumi ünnepség.

A Szekszárdi Kolping Iskola tanulói sftáborban vettek részt az ausztriai Weisenbachban.

Az első nap kezdésként gyakoroltak, míg az ötödik napon középhaladóként siklottak le a nagy pályáról, a Rohn testvérek oktatói sikereit öregbítve.

A sélésen kívül megismerkedtek a környék nevezetességeivel, többek között egy szép kolostorban is jártak, frja **Kökény Ferenc** a II. a-ból.

II. Kolping Zenei Találkozó

„Legyen a mi Kolping közösségünk
a Te eljövendő országod kezdete. Amen.”

Ebben a szellemben rendeztük meg mi, Balatonföldváriak a Dél-Magyarországi Kolping Szövetséggel együtt a II. Kolping Zenei Találkozót 1997. március 22-én. Már a szervezés alatt látszott, hogy nagy az érdeklődés, nem csak a dél-magyarországi régióból jelentkeztek a találkozóra. Az idén is, mint tavaly, a balatonföldvári Bajor Gizi Közösségi Ház adott otthont rendezvényünknek. A program több, rövid köszöntéssel kezdődött. Elsőként a balatonföldvári Szent Kereszt Kolping Család elnöke, Horváth Ferenc üdvözölte a szereplőket és a közönséget. Berkes László, a város polgármestere köszöntő szavai következtek. Berkesné Hegedűs Mária igazgató a Közösségi Ház nevében gratulált a találkozó megszervezéséhez. Végezetül Uzsaly Zoltán, a Dél-Magyarországi Kolping Szövetség elnöke mondott néhány szép gondolatot a zene kapcsolatteremtő erejé-

ről, majd Kalapáty János esperes-plébános, balatonföldvári prézes erősítette lelkiükben a találkozón résztvevő kolpingosokat.

Az igazi Zenei Találkozó csak ezután kezdődött. Legelőször a hagyományokhoz híven a Kolping dalt énekeltük el közösen. Mindenkitől nagyon színvonalas és érdekes műsort hallottunk, láttunk. fiatalok, középkorúak és idősebbek szívesen hallgatták a másik korosztály előadását. Nagyon szép élmény volt szereplőnek és közönségnek egyaránt. Úgy gondolom, hogy aki ott volt ezen a találkozón, annak nem kell leírjam a hangulatát, aki pedig nem vett részt még egyszer sem, annak jövőre ott (itt) a helye!

Babits Mihály soraival fejezem be beszámolómat:

„Akinek szép a szívében az ének
Az hallja a mások énekét is szépen.”

Pappné Molnár Veronika

Körzeti Ifjúsági Vezetőképző Tábor Balatonfenyvesen

Bár lenyűgöző tavasszal a természet a Balaton partján, mégis az április 11–13-án eltöltött hétvége Balatonfenyvesen más okból vált felejthetetlen élménnyé számomra. Ekkor és itt rendezte meg ugyanis a déli körzeti KIFA az ifjúsági vezetőképző tábort körzetünk fiataljainak. Ebbe a táborba kilenc Kolping családból érkezett a lelkes ifjúság.

A változatos és gazdag elméleti programokat vidám játékok, érdekes feladatok színesítették. Közösen megbeszéltük, mitől jó egy csoport, kell-e élére vezető, és milyen tulajdonságokkal rendelkezzen egy jó vezető. Ifjúsági programokat állítottunk össze, melyek – remélhetőleg – beépülnek majd saját csoportjaink programjaiba is. És persze az együtt töltött idő alatt lehetőség nyílt arra, hogy más családokból érkező fiatalokat megismerjek, éltükbe, munkájukba betekintsek.

Ahogy társaim tekintetét fürkésztem a búcsúzásnál, arra gondoltam, valamennyien gazdagodtunk ezen a hétvégén.

Papp Judit Kiskunhalas

Vágyódás édes Anyánkhoz

Vándorolok messze idegenbe
De valami gond ül a szívembe
De valami nyomja de valami bántja
Látlak-e még édes Anyám kicsi háza

De szeretnék egyszer haza menni
Kis falusi házba megpihenni
Otthonomra lelni Anya csókra kelni,
Áldott szívet könnyhullajon megölelni

E szép verset 1996-ban a Pest-szenterzsébeti Kolping Család anyák napi ünnepségén, mint saját költeményét szavalta Csomor Boldizsár Zagyvarékasról.

Virágvasárnap Lourdesban

A Körmendi Kolping Család nevében írja Major Zoltánné, hogy milyen felejthetetlen élményekkel lettek gazdagabbak a Lourdesi zarándoklatukon, melyet a területi titkáruk, Zugor Emike vezetett. A lelki vezetésről Zoltán atya gondoskodott.

Legújabb kiadványunk

BOLBERITZ PÁL

HIT és ÉSZ

HIT és ÉSZ kibékíthetetlen, egymást kizáró (antagonisztikus) ellentétéről elég hallottunk az elmúlt évtizedekben. Az ismert szerző ebben a kötetben olyan tanulmányait és előadásait adja közre, amelyek különféle témakörök tárgyalása során épp azt bizonyítják, hogy a hit és tudás nincsenek ellentétben, hanem kölcsönösen feltételezik egymást. Isten ugyanis csak egy értelmes világot teremtett. Kettős igazság nincs, hanem a hit által megismert isteni igazságok elmélyítik és gazdagítják természetes tudásunkat. Így a hit erősíti a tudást, a tudás pedig megalapozza a hitet. Nem helyes tehát a kultúrák egymás mellett éléséről beszélni, hanem az egymást gazdagító keresztény és profán kultúra ösztönző együttélését kell inkább szorgalmazni.

A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉGNÉL

helyszínen kapható,
utánvétellel megrendelhető kiadványok!

Cselekvő Hit (szakiskolások hittankönyve) I.	460 Ft
Hitébresztő (szakiskolások hittankönyve) II.	560 Ft
Bolberitz Pál: Alkotó hit	350 Ft
Korinek László: Kolpinggal egy jobb Európáért	400 Ft
Brantzer, Hubertus: Jézus szenvedése emberi sors	300 Ft
Bolberitz Pál: HIT és ÉSZ	540 Ft

1035 Budapest III., Vihar utca 8.
Telefon: 250-1239 • Fax: 188-7394

KOLPING LELKIGYAKORLAT LEÁNYFALUN

1997. augusztus 29-én, délutántól szeptember 1-ig.

Vezeti:

Dr. Bolberitz Pál
pápai prelátus

Jelentkezés egyénileg:

Szent Gellért Lelekigyakorlatos Ház,
Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.

Telefon: 06-26-323-212, vagy 06-26-323-122

Gondnok: Kovács Attila

KOLPING

A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA

Főszerkesztő: Dr. Bolberitz Pál.

Szerkesztőség: 1035 Budapest III. Vihar u. 8. Telefon: 250-1239 • Fax: 188-7394

Felelős kiadó: A Kolping Mozgalomért Alapítvány Kuratóriumának Elnöke

A lapban megjelent írásokért és illusztrációkért tiszteletdíjat nem fizetünk.

Adományokat köszönettel elfogadunk.

Postabank és Takarékpénztár Rt. 119-91102/021-12437

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Ha szükséges, helyhiány miatt a kéziratokat szerkesztve közöljük.

A lap ára: 30 Ft

Tipográfia: Brozsek Béla • Kucsák Könyvkötészet és Nyomda, Vác, 1997.